

Vint anys enrera, a Barcelona, es consolidava una realitat teatral que ja portava temps gestant-se. Actors directors i autors, sorgits de grups amateurs i del "Teatre Independent", aportaven una nova empenta a l'activitat iniciada, amb heroïtat, per grups com l'Agrupació Dramàtica de Barcelona i la companyia i escola d'Art Dramàtic Adrià Gual. La procedència de la gent que s'afegia amb noves idees era variadíssima. Des de grups de l'anomenat "of Barcelona" com podien ser els d'Horta, Sans, Sabadell, Terrassa, Hospitalet, així com de Reus i els de les Passions d'Olesa i d'Esparreguera. Als grups que ja existien, com els Joglars i Comediants, caldria afegir grups que arrencaven amb força i amb voluntat de continuïtat: la companyia del Teatre Lliure, que iniciava la seva segona temporada estrenant, entre d'altres, "La vida del rei Eduard III d'Anglaterra" (amb la col·laboració de Josep Me Flotats); Dagoll Dagom, que estrenava amb un èxit inesperat "Antaviana" i el revulsiu grup de La Fura dels Baus.

Peter Brook, un dels molts directors estrangers que ha passat diverses vegades per Barcelona aquests darrers anys, cercava un lloc idoni per representar la seva "Tragèdia de Carmen". Dels espais disponibles va escollir l'antic Mercat de les Flors, que estava totalment abandonat. Així s'enceta la vida teatral en aquest espai, que actualment compta amb tres sales on hi ha activitats durant tot l'any i que en un futur immediat s'ampliarà amb el que ha de ser "la ciutat del teatre", la qual inclourà la companyia del Teatre Lliure i l'Institut del Teatre. Tot això sota la tutela municipal. La Generalitat, per la seva banda, crea el Centre Dramàtic, amb seu al Teatre Romea i encarrega a J. Me Flotats el Teatre Nacional de Catalunya. Amb això ja tenim teatres i companyies ofi-

Vint anys de teatre a casa nostra

FRANCESC VENTURA

cials de prestigi, amb el duel de les dues administracions per veure qui fa més grossa, utilitzant la "cultureta teatral" per fer-se autopublicitat. No cal pas posar en dubte la qualitat de la majoria d'espectacles que s'han realitzat gràcies a bons professionals i el patrocini de les dues administracions (Ajuntament de Barcelona i Generalitat).

Era aquest el panorama i el programa que somniaven els professionals que hi han intervingut? És just que tots els altres s'hagin de conformar amb les engrunes que se'ls ha repartit? Cap responsable de la cultura actual recorda d'on han sortit la majoria de figures dels teatre català d'avui? Es pot girar l'esquena als grups amateurs i independents tot incloent-los en el capítol d'activitats "folklòriques"? És aquest el tracte que es mereix la cultura teatral d'un país que ha sobreviscut quaranta anys de dictadura aixoplugant-se en casinos i centres parroquials?

Vint anys enrera, a Sabadell, desapareixia Palestra. Per molts motius, que altres ja han analitzat, ha estat el grup més emblemàtic de la història teatral de la nostra ciutat. Malgrat aquesta pèrdua, amb les possibilitats legals que oferia la democràcia, l'ac-

tivitat teatral sabadellenca va agafar una forta embranzida. El més important van ser els nous continguts, d'estètica i de rigor, que aportaven al panorama sabadellenc i fins i tot nacional: Tal ou tal, l'Aula de Teatre de Belles Arts, Spill, Tercera Via, Teatre Estable de Sabadell... Els comentaris en diaris i revistes com l'"Avui", "Serra d'Or", "La Vanguardia", "El Correo Catalán"... donen fe de l'interès amb el qual els crítics especialitzats seguien l'activitat d'aquests grups.

A partir d'aquests moments de màximes perspectives que va viure el teatre de la nostra ciutat, dos factors ben diferents van incidir en frustrar la prosperitat d'aquesta dinàmica. El primer, i tal vegada el més difícil de neutralitzar, és la proximitat amb Barcelona i l'atracció que fa que qualsevol persona que vulgui fer camí en el món de l'art es deixi seduir per les possibles solucions que ofereix una de les capitals més importants d'Europa. El segon, que és una culpa compartida, és la ineficàcia i la falta de programació i de recursos dels primers ajuntaments democràtics quant a la cultura, així com també de la Conselleria de Cultura de la Generalitat. Això provocà el desànim en aquells grups que pensaven en continuar creant i desenvolupant una activitat que el públic i la crítica havien reconegut. D'aquesta manera, molts dels seus components passaren directament al món professional de Barcelona i d'altres ho han fet després d'ampliar els seus coneixements a l'Institut del Teatre: Josep Torrents, Rosa Cadafalch, Ramon Madaula, Anna Vilas, Fanny Bulló, Anna Maria Fité, Jaume Valls, Anna Güell, Teresa Vilardell, Jordi Boixaderas, Rosa Renom, Sebastià Sallent, Pepita Alguersuari, Artur Trias, Anna Cabeza, Montse German, Manuel Dueso,

ESCOLA DEL SOL

C. Migdia, 35-45 - C. Sant Pau, 20
Tels. 93 727 82 46 - 93 725 74 61
08201 Sabadell

 RIBAS
OPTICS AL VOSTRE
SERVEI
DES DE 1945

Via Massagué, 32 - Tel. 93 725 13 36
Rambla, 41 - Tel. 93 725 99 67
08202 SABADELL

RESTAURANT
cuina de mercat

Pintor Borrassà, 43-47 • 08205 SABADELL
Tels. 93 727 70 42 - 93 726 27 91

Mireia Lluell... Aquests noms són el testimoni més evident d'una activitat teatral que quelcom ha tingut de positiva per haver despertat, en tants pocs anys, tantes vocacions que han fructificat en realitats concretes en un camp en què tan difícil és obrir-se camí i poder subsistir.

Segur que ha va gut la pena tot el que s'ha fet aquests darrers vint anys. Però caldria reflexionar, preguntar-nos i preguntar als responsables que han desfilat per la Regidoria de Cultura: La ciutat de Sabadell ni tan sols es pot permetre el tenir a tres o quatre d'aquests artistes en una companyia amb subvenció municipal?

Vint anys enrera teníem molts d'aquests actors i directors teatrals i no teníem ni equipaments. Avui tenim un Teatre Municipal, el Casal Pere Quart, Ca l'Estruch (espai imprescindible però que arriba tard), altres equipaments als barris; i ara és quan menys perspectives de futur tenim en el panorama teatral.

Les noves propostes d'aquests darrers anys no han acabat de consolidar-se i no és estrany amb el panorama que ens envolta. Tenim en actiu uns grups teatrals que per les seves característiques i pel repertori de teatre que fan, tot i les seves grans diferències, es mereixen un estudi

més particular situant-los en el seu context i dins del moment sociològic actual; els incombustibles grups de teatre de Sant Vicenç, SCR Ciervo, Joventut de la Faràndula, així com els recents Teatre del Sol i Scena.

Cal també deixar constància de l'estrany fenomen dels Amics de l'Òpera de Sabadell. Iniciativa nascuda dins d'aquest darrer període que, per les seves característiques, és un cas únic en tot l'estat. Però això, tot i que també és una activitat teatral es mereix un capítol exclusiu a part.

"LES BRIDES DE CALDES" DE FRANCESC MORERA. GRUP: AL·LIA DE TEATRE DE L'ACADÈMIA DE BELLES ARTS, CAN BORRÀS.